

Met zorg verzekerd: winst voor iedereen

8 acties voor verzekerde zorg

Bijna alle dak- en thuisloze jongeren hebben schulden bij de zorgverzekering. In het project 'Met Zorg Verzekerd' heeft SZN (belangenbehartiger voor dak- en thuisloze jongeren) samen met de Gemeente Amsterdam, Zilveren Kruis en Spirit onderzocht hoe te voorkomen is dat jongeren die jeugdhulp verlaten, schulden opbouwen door betalingsachterstanden van de zorgpremie.



'Nu ik mijn betalingen weer op de rit heb, durf ik eindelijk naar de dokter.'

Te hoge verwachtingen

Als achttienjarige ben je voor de wet meerderjarig, maar dat is iets anders dan volwassen zijn. Hersenen van achttienjarigen zijn nog volop in ontwikkeling, jongeren reageren impulsief en zijn gericht op de korte termijn. Bij zeventig procent van de achttienjarigen regelen en betalen de ouders de zorgverzekering. Jongeren uit de jeugdzorg missen vaak dat vangnet. Tegelijkertijd zijn de verwachtingen van hun zelfredzaamheid te hoog.

Onwetendheid

Zeker zestig procent van de dak- of thuisloze jongeren heeft een verleden in de jeugdzorg. Zij hebben vaak geen idee van het bestaan van en de gedachte achter de verzekeringsplicht vanaf achttien jaar, en dat zij schulden opbouwen bij een zorgverzekeraar. Ze denken: ik ben gezond, dus heb geen verzekering nodig. Van de bijna 250.000 mensen die eind 2016 meer dan vijf maanden premieschuld hadden, is negen procent (28.060) onder de 25 jaar (bron: Zorgverzekeringslijn). Sluiten deze jongeren wel een zorgverzekering af, dan kiezen ze vaak de goedkoopste, zonder aanvullende verzekering. Bovendien mijden ze vaak zorg vanwege de kosten van eigen risico en eigen bijdrage.

Negatieve spiraal

Zonder vast adres kunnen jongeren zich niet inschrijven bij een gemeente, waardoor ze ook geen bankrekening, zorgverzekering en uitkering kunnen regelen, zich niet kunnen inschrijven bij een opleiding of studiefinanciering en belastingtoeslagen kunnen aanvragen. Zonder hulp is ontsnappen aan deze neerwaartse spiraal onmogelijk en stapelen de schulden zich op. Die schulden belemmeren deze jongeren in deelname aan de maatschappij en economische zelfredzaamheid, en werken vaak op latere leeftijd nog door.

Signaal

Schulden bij de zorgverzekeraar hebben een signaalwaarde; deze rekeningen zijn een van de eerste die jongeren niet meer betalen.

Oplossingen

Zorgverzekeraars, jeugdzorginstellingen en gemeenten kunnen jongeren helpen om zorgverzekeringsschulden te voorkomen:

1. **Actie jeugdzorgmedewerkers:** maak bij 17,5 jaar samen met de jongere en een klantmanager van de gemeentelijke afdeling Werk & Inkomen een plan. Hierin staat wat de jongere nodig heeft als hij of zij achttien is en waar de jongere hulp bij nodig heeft. Onderdeel van het plan is (hulp bij) een passende verzekering kiezen, zorgtoeslag aanvragen en de betaling opstarten.
2. **Actie jeugdzorgmedewerkers:** laat geen jongere jeugdzorg verlaten zonder zorgverzekering. Geef hen ruim voor hun achttiende verjaardag de juiste voorlichting over wat zij moeten hebben geregeld als ze achttien worden.
3. **Actie zorgverzekeraars:** regel vaste contactpersonen bij zorgverzekeraars waarmee de jongeren zelf, de klantmanagers van Werk & Inkomen en (jeugd)zorginstellingen direct zaken kunnen regelen. Deze contactpersoon kan aan de bel trekken bij de klantmanager van Werk & Inkomen zodra de verzekeraar signaleert dat een jongere twee maanden geen premie heeft betaald.
4. **Actie klantmanagers Werk & Inkomen (gemeenten):** neem dak- en thuisloze jongeren op in de gemeentelijke basisregistratie personen (BRP) en geef jongeren zonder vast adres een briefadres. Check of de zorgverzekering is geregeld. Zo niet: regel dit samen.
5. **Actie zorgverzekeraars:** maak het makkelijker om zorgtoeslag direct door te sluisen naar de zorgverzekering. Omdat deze jongeren weinig geld hebben, zien ze de zorgtoeslag als inkomen. Tip jeugdzorgmedewerkers/klantmanagers Werk & Inkomen: laat de zorgtoeslag en betaling bijvoorbeeld via een extra rekening zonder betaalpas lopen.

6. **Actie zorgverzekeraars/klantmanagers Werk & Inkomen:** gebruik heldere en begrijpelijke taal die aansluit bij jongeren (eventueel via andere kanalen dan brieven). Jongeren vinden brieven vaak te formeel en moeilijk, of juist te kinderachtig.
7. **Actie zorgverzekeraars:** geef jongeren die jeugdzorg verlaten altijd direct toegang tot de collectieve zorgverzekering, met aanvullende verzekering. Zorgkosten hoeven niet te leiden tot zorg mijden.
8. **Actie zorgverzekeraars/klantmanagers Werk & Inkomen:** eenmaal schulden? Zorg dan voor een snelle en makkelijke manier om die op te lossen en help jongeren de betaling van de zorgverzekering weer op gang te brengen. Scheld eventuele boetes kwijt zodra een jongere weer betaalt.

Winst voor iedereen

Iedereen profiteert als deze schulden worden voorkomen: verzekeraars lopen geen inkomsten mis, gemeenten besparen hulpverleningskosten (en mogelijk een leven lang bijstand). Jongeren krijgen, behalve een lagere zorgpremie (schulden tellen mee in de premievaststelling), de kans om zonder stress te werken aan financiële zelfredzaamheid.

Contact: info@zwerfjongeren.nl

